

Z KAPITALISTICKÝCH ARMÁD

AERO- MOBILNÍ DIVIZE

Podplukovník Milan Matulík

1. aeromobilní divize je nejmladší divizí americké armády, která se kvalitativně liší od dosavadních svazků pozemních vojsk. Je do určité míry prototypem budoucích svazků pozemních vojsk-svazků, které budou bojovat a manévrovat v trojrozměrném prostoru.

Hlavními prvky aeromobilní divize jsou: velitelství, štáb a štábní rota, štáby tří brigád (jeden je připraven k vysazení padáky), 8 manévrových praporů (pět pěších a tři výsadkové), divizní dělostřelecko, letecká skupina, prapor vzdušného průzkumu, spojovací prapor, ženijní prapor, rota vojenské policie a týlové velitelství se svými jednotkami.

Složení brigád není stálé a vytváří se podle potřeby a možností velitele divize. Možné složení brigády: tři manévrové prapory, baterie až oddíl 105mm houfnic, baterie aeromobilního dělostřeleckého oddílu, prapor lehkých vrtulníků, rota středních vrtulníků, rota vzdušného průzkumu a ženijní rota.

Divize má celkem:

- 15 787 mužů,
- 1 600 vozidel,
- 434 vzdušných dopravních prostředků, z toho:
- 93 vrtulníků OH-13 SIOUX,
- 111 vrtulníků HU-1B IROQUOIS,
- 176 vrtulníků HU-1D IROQUOIS,
- 48 vrtulníků CH-47 CHINOOK,
- 3 letouny OV-1B MOHAWK,
- 3 letouny OV-1D MOHAWK.

Z výsledků zkušebních cvičení vyplývá, že aeromobilní divize může být k vedení boje zesílena oddílem protiletadlových raket HAWK a oddílem MAULER (nebo ekvivalentních prostředků).

Kromě toho je nyní 1. divizi ve Vietnamu trvale přidělena 10. letecká skupina v sestavě čtyř rot lehkých dopravních letounů AC-1 CARIBOU, dvou rot středních vrtulníků a jedné vzdušné dopravní rot. Toto zesílení značně zvětšuje mobilitu divize, která je schopna svými organickými prostředky přemístit najednou vzduchem jen 1/3 svých jednotek.

Základním charakteristickým rysem aeromobilní divize je její strategická i taktická pohyblivost. Podle údajů amerického odborného tisku je možné přepravit celou divizi i s její bojovou technikou dopravními letouny C-130 HERCULES kromě praporu středních vrtulníků, který je přepravován letouny C-133 CARGOMASTER. Tyto dopravní letouny mohou během několika hodin dopravit svůj náklad z území USA na kteréhokoliv válčiště. Přesun aeromobilní divize z území USA na evrop-

ské válčiště by byl značně kratší, než při známém cvičení BIG LIFT. Lépe řečeno, přesun by trval asi stejnou dobu, ale k zasazení divize by mohlo dojít dříve, neboť aeromobilní jednotky nemusí přebírat svoji techniku v evropských skladech a mohou být zasazeny do boje přímo z vykládacích letišť.

Taktická pohyblivost divize je dána jejími organickými a přidělenými vzdušnými dopravními prostředky. S využitím svých organických prostředků může divize na jedinou přemístit vzduchem tři manévrové prapory a dvě baterie 105mm houfnic s tahači. Přidělená 10. letecká skupina zabezpečuje dále přesun a vysazení padáky dalších tří manévrových praporů, štábu brigády a přepravu dalších dvou baterií 105mm houfnic s tahači. Ostatní jednotky jsou do určeného prostoru přesunovány dalšími koloběhy. Podle zpráv ze zkušebních cvičení je možné soudit, že dopravní a podpůrné prostředky bývají obvykle přidělovány jednotlivým brigádám tak, že každá brigáda může $\frac{1}{3}$ – $\frac{2}{3}$ svých jednotek přepravit vzduchem najednou.

Bojovou činnost vysazených jednotek podporují ze vzduchu vrtulníky, které jsou vyzbrojeny raketami, kanóny a kulomety.

Kromě toho jednotky aeromobilní divize úzce spolupracují s taktickým letectvem, které zabezpečuje jejich ochranu a bezprostřední bojovou podporu konvenčními i jadernými zbraněmi, provádí v jejich zájmu průzkum ve větší hloubce a zabezpečuje zásobování až do divizních skladů.

Pěší jednotky manévrových praporů ničí po vysazení určený objekt za podpory vrtulníků. Po zničení určeného objektu, podle povahy dalšího úkolu, útočí pěšky v určeném směru, organizují obranu ovládnutého objektu, provádějí průzkum, organizují léčky, budují zátarasy nebo nasedají na vrtulníky a přesunují se vzduchem k plnění dalšího úkolu podle potřeby. Jakmile pěší jednotky zničí určený objekt a připravují se k dalšímu úkolu, při jehož plnění nepotřebují podporu ze vzduchu, vrtulníky odlétají na základny, kde se rozmísťují po rotách. Na cvičení SWIFT STRIKE II byly tyto základny rot lehkých vrtulníků ve vzdálenosti 45–75 km od předního okraje. Na základnách se vrtulníky doplňují municí a PHM, provádí se technická kontrola a ošetřování. Na cvičení SWIFT STRIKE II a SKY SOLDIER trvala tato doba obvykle hodinu; po jejím uplynutí byly vrtulníky připraveny k dalšímu bojovému zasazení.

Podle názorů amerických odborníků je cílem bojové činnosti aeromobilní divize

především zjištění a zničení hlavních sil nepřítele a nikoliv udržení terénu. Boj aeromobilních jednotek bude velmi rychlý a bude jej tvořit obvykle celá série postupných úderů na nejdůležitější místa bojové sestavy nepřítele. Vojska se budou co nejrychleji přesunovat a maximálně budou využívat schopnosti divize útočit co nejrychleji. Útvary a jednotky aeromobilní divize mohou zahájit útok ze samostatných, široce rozptýlených prostorů. Soustřeďují se ve vzduchu během přeletu k určeným objektům nebo nad určeným objektem a provedou rychlý neočekávaný úder. Šířku pásma útoku dostupné prameny neuvádějí; na zkušebních cvičeních činila až 70 km. Po splnění úkolu se rychle rozptýlí dříve než se mohou stát cílem jaderného úderu nepřítele.

Úkol k ovládnutí a udržení terénu může obdržet aeromobilní divize jen v těchto případech:

- znemožnit odchod nepřítele,
- zabránit nepříтели v manévru zálohami,
- znemožnit nepříтели zásobování jeho vojsk.

Po splnění těchto úkolů se musí aeromobilní divize rozptýlit k přeskupení a doplnění.

Rychlý případ a zničení určených objektů, jakož i včasný přesun jednotek k napadení dalších objektů dává aeromobilní divizi možnost útočit ve vysokém tempu, udržet na své straně iniciativu a znemožnit nepříтели organizovat boj. Takový charakter bojové činnosti současně umožňuje, aby se aeromobilní divize vyhnula obklíčení a zničení silným nepřítelem po částech.

Aeromobilní divize je schopna bojovat v takových podmínkách jako ostatní divize pozemních vojsk. Největší efekt se však očekává, bude-li zasazena v terénu s omezeným množstvím komunikací. Takové prostory mohou vzniknout i na evropském válčišti. Bude to v prostorech hromadných jaderných úderů, kde široká pásma závalů, rozsáhlé plošné požáry spolu s rozsáhlými zamořeními prostory znemožní plně využití původní husté komunikační sítě. Bojová činnost se bude rozvíjet převážně podél schůdných komunikací a na směrech s menší úrovní radiace.

Podle prozatímní směrnice, zpracované na základě závěrů ze zkušebních cvičení, může aeromobilní divize plnit tyto úkoly:

- útočit v součinnosti s pozemními svazky; může jim zabezpečit podporu ze vzduchu, vést vzdušný průzkum v jejich

pásmu činnosti a vysazovat vrtulníkové výsadky k ovládnutí důležitých terénních objektů v týlu nepřítelů;

— obklíčit nepřátelské uskupení; hlavními silami ovládnout objekty v týlu nepřítelů a menšími silami útočit čelně s cílem poutat hlavní síly nepřítelů;

— útočit metodou infiltrace (prosakování);

— rozvíjet úspěch a pronásledovat; jednotky divize provádějí nenadálé úderů na ustupující jednotky, rozdělují je a ničí po částech;

— přepadat objekty v týlu nepřítelů s cílem jeho dezorientace; vysazuje se do hloubky 200—300 km;

— není přizpůsobena k průlomu připravené obrany nepřítelů; může však takovou obranu přeleť a působit proti týlovým objektům nepřítelů;

— v obraně může být použita k protizáči, k napadení útočného uskupení ne-

přítelů před zahájením útoku, nebo jako záloha vyššího svazku či svazu.

Ve srovnání s ostatními pozemními svazky má aeromobilní divize řadu výhod. Má však i své slabiny:

— omezenou pohyblivost jednotek po sesednutí z vrtulníků (pozemní dopravní prostředky mají jen oddíly 105mm houfnic a týlové jednotky),

— menší odolnost proti úderům jadernou i konvenční municí,

— závislost na meteorologických podmínkách,

— velkou spotřebu pohonných hmot a mazadel,

— složitost plánování bojové činnosti.

Tyto slabiny aeromobilní divize lze odstranit tím, že aeromobilní divize bude použita vždy v těsné součinnosti s ostatními pozemními svazky na rozhodující směr a v rozhodujícím čase.

Divize je prvním svazkem tohoto typu a aeromobilní jednotky u ostatních pozemních svazků tvoří dosud jen malou část sil vojsk pravděpodobného nepřítelů. Tento stav je však teprve počátkem vývoje tohoto druhu vojsk. Zdokonalují se a vyvíjejí nové létající bojové dopravní prostředky. Hlavní úsilí je zaměřeno na zlepšení jejich letových vlastností, na zvýšení jejich palubní síly a na zavedení pancéřování. Velení americké armády připravuje výstavbu dalších aeromobilních divizí.

1. aeromobilní divize bojuje nyní ve Vietnamu. Z toho ovšem nemůžeme dělat závěr, že divize tohoto typu budou vždy použity jen na málo připravených a ne-

připravených válčících v bojích proti národně osvobozenému hnutí. Divize má mnohostranné určení a může být použita kdekoli.

Při zkušebních cvičeních na území USA byl rozehrán střetný boj mezi dvěma divizemi tohoto typu na jedné straně a armádním sborem ve složení dvou mechanizovaných a jedné obrněné divize na druhé straně. Charakter bojové činnosti „červených“ přitom odpovídal charakteru bojové činnosti pozemních svazků na středoevropském válčišti.

Nelze proto vyloučit možnost zasazení divize tohoto typu na středoevropském válčišti, i když ne v prvních hodinách války. Směr dalšího vývoje ukazuje, že tato možnost bude stále vzrůstat.

Závěry.

Aeromobilní divize je velmi silný, kvalitativně nový prostředek a nemůže být v žádném případě podceňována. Je silná nejen svým počtem zbraní, ale i schopností manévru v jakémkoli terénu; více než dvakrát převyšuje manévrovost našich tankových a motostřeleckých svazků ve sjízdném terénu.

Aeromobilní divize má řadu slabín.

Především její použití je závislé na meteorologických podmínkách. Mlha, sníh, déšť, silný přízemní vítr omezují, nebo docela znemožňují její manévry. Kromě toho znemožňují použití všech zbraní umístěných na vrtulnících a tím značně zeslabují její bojové možnosti.

Z menší odolnosti vzdušných dopravních prostředků vůči jaderným úderům i masovým úderům konvenční municí vyplývá celková menší odolnost aeromobilní divize ve srovnání s pozemními svazky.

Divize není schopna dlouhodobě bojovat; po několikadenních bojích musí být stažena na základny k technické údržbě vrtulníků.

Střetnutí našich tankových a motostřeleckých svazků s divizí tohoto typu na středoevropském válčišti nelze vyloučit. Je proto třeba, aby náš velitelský sbor znal nejen její vlastnosti a zásady použití, ale i způsoby boje vlastních jednotek s ní.

ZKUŠENOSTI

PRAXE